

Penge, søge selvfølgelig til saadanne officielle Beretninger her fra Landet. Og hvad er det saa for Ting, efter hvilke de skulle bestemme, om de skulle yde dette Land Statslaan eller ikke? I denne Beretning oplyses det først, at i Finansaaret 1907—08 og 1908—09 ere Indtægterne gaaede ned med henimod 4 Mill. Kr., medens Statens Udgifter ere stegne med over 13 Mill. Kr., saa at medens man i 1907—08 havde et Overskud paa $6\frac{3}{4}$ Mill. Kr., kommer man i Aaret 1908—09 ned paa et Underskud paa 10 Mill. Kr. Og saa staar der, at for at kunne dække Statens Underskud har den danske Regering været nødt til at optage et Veksellaan paa 15 Mill. Kr. Senere gøres der opmærksom paa — hvad der er meget uheldigt for os herhjemme —, at den virkelige Indtægt for 1908—09 er over en Million Kr. mindre, end man havde troet, hvorimod Udgifterne overstige, hvad der var beregnet, med $11\frac{1}{2}$ Mill. Kr. Der gøres opmærksom paa, at den nye Toldtarif, som traadte i Kraft den 1. Januar 1909, har været en meget stor Skuffelse, og at den Indtægt, man havde paaregnet ved den forhøjede Brændevinsbeskatning, er indgaaet i Statskassen med et Beløb, der er 1,100,000 Kr. mindre, end man havde beregnet.

Dernæst omtales Danmarks Statsgæld og der nævnes først Statslaanet paa de 40 Mill. Kr., som bleve anvendte dels til at tilbagebetale adskillige Udgifter, som Finanserne havde paataget sig, og dels til Kapitalanbringelse i Jernbaner. Dernæst omtales dette Veksellaan paa de 15 Mill. Kr., og det tilføjes, at saaledes som Forholdene ere i Danmark, vil det rimeligvis blive nødvendigt, ikke alene at Laanet fornyes, men at stifte endnu større Statslaan. Der gøres udførligt Rede for, at den samlede danske Statsgæld ved Udgangen af Finansaaret 1908—09 var omtrent 254 Mill. Kr., og at der overfor stod Aktiver, som beløb sig til 657 Mill. Kr., saa at Aktiverne oversteg Passiverne med 403 Mill. Kr., men at der i denne Forskel er en Nedgang efter de sidste to Statslaan paa omtrent 45 Mill. Kr., og der gøres Rede for, at Kommunerne herhjemme, som den 31. Marts 1907 havde en samlet Gæld paa $224\frac{1}{2}$ Mill. Kr., ved Slutningen af det næste Aar havde en samlet Gæld paa over 275 Mill. Kr., saa at de danske Kommuner i Løbet af et Aar have faaet deres Gæld forøget med noget over 20 pCt.

Formanden: Er det ærede Medlem nær ved Slutningen af sit Foredrag?

Ellinger: Ja. Dernæst refereres der til Finansministerens Tale her, i hvilken Ministeren gør opmærksom paa, at der er et Deficit paa det forelagte Finanslovsforslag, altsaa den nugældende Finanslov, paa 20 Millioner, medens der i 1909—10 var et Underskud paa 35 Millioner, og saaledes helt igennem fremhæves udtrykkeligt de daarlige økonomiske Forhold, hvorunder Landet lever, og navnlig at Ministeren har pointeret, at medens vi i 1867 havde en Reservefond paa 116 Mill. Kr., er denne efterhaanden gaaet ned til 18 Mill. Kr.

Der er intet urigtigt i noget af dette, men Finansministeren har blot ikke sørget for i sin Tid at blande de rette Farver sammen, han har undladt at tilkendegive, at det var den danske Stats første Pligt selv at skaffe sig nye Indtægter og ikke leve paa Laan. Thi det er indlysende, at fremmede Penge gives overordentlig let til et vel ledet Land til Iværksættelse af økonomiske Foranstaltninger, men i Længden vil man ikke give et lille Land Laan, for at det kan blive ved med at dække sit Deficit, naar dette Land ikke gør noget virkeligt for at komme ud af sine daarlige økonomiske Forhold. Den Afhandling, jeg her har omtalt, er selvfølgelig som alle Diplomaters Beretninger, holdt meget nøgternt og meget hensynsfuldt. Men den er tillige et meget alvorligt Aktstykke, som i sit sidste Stykke slaar fast, at i et Land med Danmarks meget lille Budget og meget hurtigt voksende sociale Udgifter er det umuligt, at Finanserne ikke blive ubehageligt paavirkede, naar man, samtidig med at man ved Lønningsforhøjelser forøger sine aarlige Udgifter med over 8 Mill. Kr., formindsker sine Toldindtægter uden at skaffe sig nogen tilsvarende Indtægt, som kan bøde derpaa.

Til Slut vil jeg kun sige, at naar Finansministeren har den Opfattelse af Skattevæsenet, som han har gjort gældende i sin første Tale her i Folketinget, havde det været hans første Pligt — ikke at skride til Laan ud over det rent nødvendige —, men at forelægge her for Rigsdagen Forslag, sigtende til at vise Verden, at vi ville selv bringe os ud af den økonomiske Misere, i hvilken vi ved et Sammenstød af forskellige Omstændigheder ere komne ind. Og det vilde have været heldigere, om Finansministeren, naar et Statslaan var nødvendigt, straks var skreden til at optage et meget stort Laan i Stedet for, hvad der maaske er enestaaende i Staternes Stiftelse af Gæld, i Løbet af eet Aar at optage 3 forskellige Statslaan.